

Toelichting beleggingsrisico's

KENMERKEN VAN FINANCIËLE INSTRUMENTEN EN DAARAAN VERBONDEN SPECIFIEKE RISICO'S

Aan alle vormen van beleggen zijn risico's verbonden. DoubleDividend is verplicht u hierop te wijzen. De risico's zijn afhankelijk van de beleggingscategorie. Een belegging kan in meer of mindere mate speculatief zijn. Meestal geldt dat een belegging met een hoger verwacht rendement grotere risico's met zich meebrengt.

Hieronder worden allereerst de belangrijkste beleggingsrisico's voor u beschreven en vervolgens de kenmerken van de financiële instrumenten waarin door u belegd kan worden en de daaraan verbonden specifieke beleggingsrisico's.

BESCHRIJVING VAN DE BELANGRIJKSTE RISICO'S	
RENDEMENTSRISICO	Er bestaat een risico dat het verwachte rendement op de belegging niet wordt gerealiseerd op het moment van verkoop. Daarnaast is het niet gegarandeerd dat de rendementsdoelstellingen van de beleggingen worden behaald; hiervoor bestaat geen enkele zekerheid. Het rendementsrisico hangt mede af van de keuzes die binnen het beleggingsbeleid worden gemaakt. Het uiteindelijke rendement is bovendien afhankelijk van de waardeontwikkeling van de beleggingen en van de directe opbrengsten daarvan, zoals dividend- en rente-inkomsten.
MARKTRISICO	Het marktrisico is het risico dat samenhangt met de volatiliteit of beweeglijkheid van de totale aandelenmarkt. De koers van aandelen kan aan onvoorziene schommelingen onderhevig zijn als gevolg van wisselende stemmingen op de aandelenmarkt, waardoor er risico op verlies bestaat. Koersstijgingen of -dalingen op korte, middellange of lange termijn wisselen elkaar af, zonder dat het mogelijk is de lengte van een dergelijke cyclus te bepalen.
KOERSRISICO	Het koersrisico is het risico dat samenhangt met de volatiliteit of beweeglijkheid van de individuele beleggingen in de portefeuille. Indien u meer spreiding van fondsen in verschillende sectoren aanbrengt binnen de portefeuille, zal het specifieke risico afnemen.
CONCENTRATIERISICO	Eén van de belangrijkste risico's bij beleggen is het concentratierisico. Een goede spreiding van de beleggingen is daarom van belang. Naast een goede spreiding over de verschillende beleggingscategorieën dient binnen een beleggingscategorie een brede spreiding van beleggingen aangehouden te worden om zo het concentratierisico zoveel mogelijk te mitigeren.
DUURZAAMHEIDSRISICO	Duurzaamheidsrisico's kunnen effect hebben op de waarde van de beleggingen. Een duurzaamheidsrisico is een gebeurtenis of omstandigheid op ecologisch, sociaal of governancegebied die, indien ze zich voordoet, een werkelijk of mogelijk wezenlijk negatief effect op de waarde van de belegging kan veroorzaken. Dit risico kan zich

	als een op zichzelf staand risico voordoen bij beleggingen, maar kan zich ook openbaren via andere beleggingsrisico's zoals bijvoorbeeld marktrisico.
LIQUIDITEITSRISICO	Dit is het risico dat de belegging niet gemakkelijk verkocht kan worden omdat er geen of weinig vraag naar is. Zo kunnen bijvoorbeeld kleine, relatief onbekende ondernemingen of ondernemingen met een vaste aandeelhoudersstructuur waarbij posities zeer lang aangehouden worden, in de praktijk geen tot een zeer beperkte liquiditeit hebben. Een beursnotering garandeert in deze geen liquiditeit. Hierbij wordt dan het risico gelopen dat de uitvoering van een aan- of verkooporder niet onmiddellijk of alleen gedeeltelijk (gedeeltelijke uitvoering) mogelijk is tegen ongunstige voorwaarden.
VALUTARISICO	Bij beleggingen in niet in euro genoteerde financiële instrumenten dient rekening te worden gehouden met valutakoersrisico. Er bestaat namelijk een risico dat de waarde van de betreffende valuta daalt ten opzichte van de euro. Een dergelijke waardedaling kan ertoe leiden dat een positief beleggingsresultaat geheel of gedeeltelijk teniet wordt gedaan, of dat een negatief resultaat verder verslechtert. Valutarisico kan zich voordoen bij financiële instrumenten die in een andere valuta worden aangehouden, maar ook bij onderliggende posities van financiële instrumenten, zoals beleggingsfondsen, moet met dit risico rekening worden gehouden. Er kan worden gekozen om het valutarisico (gedeeltelijk) af te dekken. De fundamentele elementen die valutakoersen van een land kunnen beïnvloeden zijn met name het inflatiepercentage van een land, het verschil in rentevoet in vergelijking met het buitenland, de beoordeling van de ontwikkeling van de conjunctuur, de politieke situatie en de veiligheid van de belegging. Bovendien kunnen gebeurtenissen op psychologisch gebied, zoals een politieke vertrouwenscrisis, de munt van een land verzwakken. Wanneer u bij de Uitvoerende Instelling beschikt over een rekening courantsaldo in Amerikaanse dollars dat niet is gedekt in - in dollars genoteerde - aandelen (hedging), en vice versa, dan loopt u over dit saldo een valutakoersrisico.
DEBITEUREN- OF KREDIETRISICO	De waarde van een obligatie wordt in de eerste plaats bepaald door de verwachting over de vraag of een uitgevende instelling (de debiteur) zijn rente- en aflossingsverplichtingen kan nakomen. Hoe groter de kredietwaardigheid van een uitgevende instelling, hoe lager het rentepercentage op de lening zal zijn. Obligaties waarop ten opzichte van staatsleningen een zeer hoge rente wordt vergoed, worden high yield bonds of ook wel junk bonds genoemd. Bij dergelijke leningen is het debiteurenrisico voor de belegger relatief het grootst.
RENTERISICO	Een verandering van de rente in de markt is het renterisico. Rente is de prijs voor het lenen van geld en als de rente verandert kan dit gevolgen hebben voor de koersen van bijvoorbeeld

		(vastgoed)aandelen en obligaties. In het algemeen geldt dat als de rente stijgt de koersen van aandelen en van obligaties dalen. Daarentegen stijgen de koersen als de rente daalt. Toch zijn in het algemeen obligaties rentegevoeliger dan aandelen.
FAILLISSEMENTSRISICO		Een belegger in financiële instrumenten loopt het risico dat de uitgevende onderneming niet langer aan haar verplichtingen kan voldoen. In het uiterste geval kan het voorkomen dat de uitgevende vennootschap failliet gaat, hetgeen (volledig) verlies van de belegde sommen tot gevolg kan hebben.
ONVOORZIENE SITUATIES		Er kunnen zich onvoorziene situaties voordoen die een grote impact op het risico en rendement van de beleggingen hebben. Hierdoor kan het werkelijke rendement afwijken van het verwachte rendement. De verwachte rendementen zijn gebaseerd op de in het verleden behaalde rendementen en de verwachtingen van de toekomst. Bij onvoorziene situaties valt te denken aan een ingrijpende wetswijziging, virusuitbraken, geopolitieke spanningen, een oorlog, een terroristische aanslag of een grootschalig faillissement.
OVERIGE RISICO'S		We noemen hier nog het inflatierisico (het risico dat de koopkracht van de euro afneemt), het politieke risico (overheidsmaatregelen die de belegger benadelen) en het psychologische risico (tendensen, opinies of geruchten die belangrijke koersveranderingen tot gevolg kunnen hebben).

BESCHRIJVING VAN DE VERSCHILLENDE FINANCIËLE INSTRUMENTEN

AANDELEN		Aandelen zijn deelnemingen in het aandelenkapitaal van een vennootschap. De koers van het aandeel zal sterk fluctueren naarmate de winstverwachtingen van de onderneming onzeker zijn. De koers is met name afhankelijk van macro-economische ontwikkelingen, nieuws over de onderneming en/of de sector en het dividendbeleid. De opbrengst van een aandeel zal per type onderneming sterk verschillen. Aandelen bieden daarbij een onzeker rendement waarbij u de kans loopt uw gehele inleg te verliezen. Ingeval van een faillissement worden de aandeelhouders achtergesteld aan de overige schuldeisers.
CERTIFICATEN VAN AANDELEN		Certificaten van aandelen zijn effecten die originele aandelen vertegenwoordigen. De aandelen zelf zijn meestal in beheer bij een administratiekantoor. Certificaathouders zijn als het ware gerechtigd in de onderliggende aandelen. Niet alle rechten die zijn verbonden aan aandelen, zijn ook van toepassing op certificaten van aandelen. Vaak is bijvoorbeeld het aan aandelen verbonden stemrecht beperkt. De risico's zijn in principe dezelfde als de risico's die verbonden zijn aan gewone aandelen.

OBLIGATIES	Een obligatie is een schuldbewijs uitgegeven door een overheidsinstelling of onderneming. De koper van een obligatie leent de uitgever van een obligatie een bedrag tegen een van te voren overeengekomen periode tegen een veelal vastgesteld rentepercentage. Er bestaat een grote variëteit aan soorten obligaties. Deze verschillende vormen kunnen betrekking hebben op de wijze van rentebetaling, de wijze van aflossing, de wijze van uitgifte en bijzondere leningsvoorwaarden. Een belegging in obligaties draagt risico's met zich mee. Het risico van de obligatie komt tot uitdrukking in de geldende marktrente en de kredietwaardigheid van de uitgevende instelling. Een stijgende marktrente zal doorgaans een daling van de koers van de obligatie tot gevolg hebben en vice versa. Bij een daling van de kredietwaardigheid van de uitgevende instelling loopt u een groter risico dat niet wordt voldaan aan de betaling van rente en aflossing van de obligatie. In geval van een faillissement zal een obligatiehouder worden vooropgesteld aan de aandeelhouder bij een eventuele uitkering aan de schuldeisers. Over het algemeen geldt dat de koers van een obligatie minder fluctueert dan de koers van een aandeel. Echter ook obligaties bieden een onzeker rendement waarbij u de kans loopt uw gehele inleg te verliezen.
CONVERTEERBARE OBLIGATIES	De converteerbare obligatie is een obligatie die gedurende de zogenaamde conversieperiode tegen de conversiekoers onder bepaalde voorwaarden, meestal op verzoek van de belegger, kan worden omgewisseld tegen aandelen. De converteerbare obligatie vertoont kenmerken van zowel een obligatie als van een aandeel. Voor de risico's wordt derhalve verwezen naar de risico's die zijn verbonden aan deze financiële instrumenten.
BELEGGINGSFONDSEN	Door te beleggen in een beleggingsfonds kunt u een spreiding van uw beleggingsportefeuille bereiken die anders slechts met een aanzienlijk groter vermogen te bereiken valt. Met behulp van een beleggingsfonds heeft u tevens de mogelijkheid om in financiële instrumenten te beleggen die voor de particuliere beleggers doorgaans niet beschikbaar zijn. Het risico van een beleggingsfonds is sterk afhankelijk van de doelstelling die het fonds heeft. Onder meer de wijze waarop de fondsbeheerder de beleggingsportefeuille samenstelt en de aanwezige beperkingen staat uitgebreid beschreven in het desbetreffende prospectus. Ook met het beleggen in beleggingsfondsen zijn risico's verbonden en kunt u de volledige inleg verliezen.
ALTERNATIEVE BELEGGINGEN	Dit zijn beleggingen in niet traditionele beleggingscategorieën, zoals vastgoed, infrastructuur, private equity fondsen en hedgefondsen. De beleggingen in deze categorie hebben een afwijkend risico/rendementsprofiel in vergelijking tot de traditionele beleggingscategorieën zoals aandelen en obligaties. Voor "alternative investments" geldt dat de beleggingsresultaten min of meer onafhankelijk zijn van (en daarmee mogelijk een lage samenhang

	hebben met) die van de traditionele beleggingscategorieën. Hierdoor kan opname van alternatieve beleggingen in een portefeuille die bestaat uit aandelen en obligaties leiden tot een afname van het risico van de gehele portefeuille.
WARRANTS	De warrant vertoont de kenmerken van een optiecontract. De risico's die zijn verbonden aan een warrant zijn vergelijkbaar met de risico's die zijn verbonden aan het kopen van opties. De enige uitzondering hierop is dat een warrant wordt uitgegeven door een instelling in plaats van door een beurs/handelsplatform. De risico's die zijn verbonden aan warrants zijn vergelijkbaar met de risico's die zijn verbonden aan het kopen van opties.
OPTIES	Een optie is een contract waarbij de partij die de optie verstrekt (de "schrijver") aan zijn wederpartij het recht toekent om een onderliggende waarde, bijvoorbeeld een pakket aandelen, gedurende of aan het einde van een overeengekomen periode te kopen (we spreken dan van een "call-optie") of te verkopen (we spreken dan van een "put-optie") tegen een prijs die van te voren is bepaald of waarvan overeengekomen is op welke wijze deze bepaald zal worden. Voor dit recht betaalt de wederpartij meestal een premie aan de schrijver. De premie van de optie is veelal een fractie van de waarde van de onderliggende waarde. Hierdoor leidt een koersschommeling van de onderliggende waarde tot grotere winsten of verliezen voor de houder van een optie (de zogenaamde hefboomwerking).
HET KOPEN VAN EEN OPTIE	Een optie(contract) geeft de koper het recht (niet de verplichting) om gedurende of aan het eind van een bepaalde periode een hoeveelheid van een onderliggende waarde te kopen (call-optie) of te verkopen (put-optie) tegen een vooraf overeengekomen prijs. Voor het recht dat de koper van een optie verkrijgt, betaalt de koper een premie. Het verlies voor de koper van een optie is beperkt tot de betaalde premie. Door de hefboomwerking van de optie zal de waarde ervan echter wel sterk fluctueren. Het risico om uw inleg te verliezen is groter dan bij een investering in hetzelfde onderliggende aandeel. De kans om de inleg volledig te verliezen neemt toe naarmate de uitoefenprijs hoger is in geval van een call-optie of lager is in geval van een put-optie.
HET SCHRIJVEN VAN EEN OPTIE	Een schrijver van een optie neemt de verplichting (geen recht) op zich om de onderliggende waarde te leveren (schrijver van call-optie) of af te nemen (schrijver van put-optie) tegen de afgesproken prijs. Hij heeft dus leveringsplicht of ontvangstplicht, waarvoor de schrijver een premie ontvangt. Om er zeker van te zijn dat een schrijver aan zijn verplichtingen kan voldoen, dient de schrijver zekerheid (margin) te stellen. De schrijver van een optie kan te maken krijgen met (onbeperkte) verliezen, die vele malen groter kunnen zijn dan de ontvangen premie. Hierbij dient onderscheid te worden gemaakt tussen het gedekt en ongedekt schrijven van opties. Bij het ongedekt schrijven van opties kunnen de verliezen in principe onbeperkt zijn.

		Zorgvuldig afgewogen dient te worden of een dergelijke transactie voor u geschikt is, mede gelet op uw financiële positie en het doel van de belegging.
TERMIJNCONTRACTEN		Een termijncontract is een financieel contract tussen twee partijen die zich verbinden om op een bepaald tijdstip een bepaalde hoeveelheid van een product of financieel instrument te verhandelen tegen een vooraf bepaalde prijs. Men komt dus een transactie in de toekomst overeen.
OVERIGE		Dit hoofdstuk kan niet alle kenmerken van alle financiële instrumenten en de daaraan verbonden risico's beschrijven. Ingeval de kenmerken van de financiële instrumenten die hierboven zijn beschreven (en waarin wordt belegd) afwijken, dient u zich van deze beleggingsrisico's op de hoogte te stellen. Voor meer informatie over beleggingsrisico's kunt u de Leidraad informatie over Risicoprofielen van de AFM raadplegen. Deze Leidraad is te verkrijgen via de website www.afm.nl. Bij het kiezen van beleggingen dient een goede afweging gemaakt te worden betreffende welke financiële instrumenten binnen de beleggingsdoelstelling vallen. Aan alle vormen van beleggen zijn in meer of mindere mate risico's verbonden. U dient alleen in zeer risicovolle beleggingen te beleggen indien u het (eventuele) verlies kan en wil dragen en u zich terdege bewust bent van de risico's.